

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ДС/СС 05/4-02 бр. 495/1-X/10 01.04.2010. године	
---	--

ВЕЋЕ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ
ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој IV редовној седници, 01.04.2010. године – на основу чл. 221. став 1. алинеја 14. и члана 266. Статута Факултета, прихватило Извештај Комисије за докторске студије с предлогом теме за докторску дисертацију: ДВОРОВИ ДИНАСТИЈА ОБРЕНОВИЋ И КАРАЂОРЂЕВИЋ У СРБИЈИ, докторанда Тијане Борић.

За ментора је одређен проф. др Александар Кадијевић.

Доставити: 1x Универзитету у Београду 1x Стручном сараднику за докторске дисертације 1x Шефу Одсека за правне послове 1x Архиви	ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА Проф. др Весна Димитријевић
--	--

Факултет Филозофски
04/1-2 бр. 6/1693
(број захтева)
7.04.2010.
(датум)

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Веће научних области друштвено-хуманистичких
наука
(Назив већа научних области коме се захтев упућује)

З А Х Т Е В
за давање сагласности на предлог теме докторске дисертације

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на предлог теме докторске дисертације:

Дворови династија Обреновић и Карађорђевић у Србији

(пун назив предложене теме докторске дисертације)

НАУЧНА ОБЛАСТ историја уметности

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

Име, име једног од родитеља и презиме кандидата:

Тијана (Слободан) Борић

Назив и седиште факултета на коме је стекао високо образовање: Филозофски фак. у Београду

Година дипломирања: 2003.

Назив мастер рада кандидата:

Назив факултета на коме је мастер рад одбрањена:

Година одбране мастер рада: —

Обавештавамо вас да је Наставно-научно веће

на седници одржаној 1.04.2010.

размотрило предложену тему и закључило да је тема подобна за израду докторске дисертације.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Весна Димитријевић

Прилог:

1. Предлог теме докторске дисертације са образложењем
2. Акт надлежног тела факултета о подобности теме за израду докторске дисертације

Универзитет у Београду
Филозофски факултет
Одељење за историју уметности

Образложење предлога теме докторског рада
Дворови династија Обреновић и Карађорђевић у Србији

кандидата Тијане Борић, студента на Катедри за историју архитектуре

Ментор: проф.др.Александар Кадиевић

Предмет истраживања овог докторског рада представљају владарске резиденције династија Обреновић и Карађорђевић које су настајале током деветнаестог и двадесетог века на територији Србије. Са становишта савремених изучавања историје и теорије архитектуре, дворске културе и шире схваћеног појма двора, који ће бити образложен у уводним поглављима текста, овај рад има за циљ да синтетички прикаже и методолошки утемељено протумачи дворове владара модерне српске државе од војводе Карађорђа до кнеза Павла Карађорђевића.

Попут нововековних владарских резиденција у Европи, у складу са захтевима владарске пропаганде и обавезујућим концептом величајности, српски дворови су, такође, представљали најрепрезентативније градитељске и уметничке целине у држави. С тим у вези, посебна пажња и фокус овог истраживања биће усмерени на подробну анализу архитектонског обликовања и формалног конституисања српских дворова, њихову просторну организацију и визуелни идентитет.

Грађени по плановима оновремених најбољих доступних мајстора, српски дворови представљају речита сведочанства развоја српске архитектонске сцене новог века, одраз градитељских утицаја и асимилације појединих европских токова и оријенталних модела. Топологија владарских седишта представљаће важан сегмент у тумачењу специфичне и веома сложене симболике двора. Проучавањем одабира позиција на којима су дворови подизани, тим одувек стратешки битним тачкама, тежићемо да разумемо идеологију простора и уочимо одразе легитимисања и инструментализације власти у оквирима бурне политичке историје модерне српске државе.

На основу доступне, премда фрагментарне архивске грађе, периодике, литературе и историјских извора представимо и расветлити недовољно познате историјске чињенице, а у случајевима где је то немогуће, презентоваћемо научно

утемељене претпоставке за реконструкцију архитектуре владарских резиденција. Поред малобројно сачуваних, неретко оскудних, архивских извора, као кључно полазиште за методолошки коректну реконструкцију дворова и репрезентације наших владара, послужиће нам белешке, путописи и дипломатски извештаји странаца који су боравили или били на пропутовању кроз Србију. Исписани са мање или више читким пропагандно-политичким програмом, важан су нам документ оновремене перцепције личности наших владара и интерпретације дворског живота.

Дескриптивна анализа представљаће суштински темељ за одговор на полазишна питања томе шта је то формално, током деветнаестог и двадесетог века у српској средини, било препознато као здање двора, шта су његове особености и зашто се у датом тренутку усваја одређени културни образац и архитектонски тип владарске резиденције. Овде ваља напоменути да ће се рад, у складу са историјском датом, бавити дворovima на територији данашње Србије, не испуштајући при томе из вида историјске трансформације њеног државног уређења. Упркос географској ограничености, која је овде искључиво практичне природе, тежићемо томе да кроз компаративну анализу објективно сагледамо градитељске домете дворских комплекса наших династија, појаснимо утицаје под којима се они формирају и да обогатимо сазнања о дворској култури и укусу династија Обреновић и Карађорђевић.

Историјско-архитектонска реконструкција дворова, послужиће, надаље, као основа за тумачење симболичке улоге двора у сложеном систему владарске идеологије и политичко-пропагандном програму монарха. Сходно могућностима реконструкције, нашу пажњу ћемо усмерити на анализу просторне диспозиције владарских седишта. Распоред просторија, систем истицања важности појединих дворана, опремање и декорација ентеријера важни су елементи за разумевање навика, укуса и природи власти владара и владајуће елите. Визуелна структура и комплексна симболика животних простора владара, начини на који се дворови јасно издвајају и смештају у жижу јавног живота државе, одреднице су идентитета владара и карактера његове власти. Увидом у функционисање живота на двору, посебно анализом одабраних уметничких предмета за просторије двора, затим ритуалних пракси дворјана и процесија које су се на дворским комплексима одвијале, изнећемо један поглед на сложени механизам дворске културе у српској средини. Темеље за овакво тумачење дворова, пружиће нам сазнајне технике историје уметности, али и појмовна апаратура њој сродних дисциплина, првенствено културне историје, естетике, социологије и визуелне културе.

Са становишта досадашњих истраживања, рад би имао следећу структуру:

I УВОДНА РАЗМАТРАЊА

Двор – савремена схватања

Шта је двор? Владарска резиденција и институција власти. Кључно место политичког живота, седиште државне управе и приватни простор владара. Инструментализација приватног у јавном у служби репрезентације владара. Династички топос. Важност позиције. Дворски комплекс - саставни елементи устројавања. Корени визуелне и симболичке структуре дворских комплекса у Србији. Двор (резиденцијално здање), сакрални простор, врт, придворне зграде и утилитарни објекти. Идејно упросторавање – системи и механизми.

II ХРОНОЛОШКИ ПРИКАЗ СРПСКИХ ДВОРОВА

Сваки двор ће бити приказан кроз подробну анализу и објашњење његовог положаја, исцрпан опис спољашњости, унутрашње структуре, диспозиције и намене простора, декорацију ентеријера, обликовање вртне архитектуре и функционисање живота његових становника.

III ЗНАЧЕЊА ДВОРА

Приватни живот владара у контексту обликовања владарске резиденције. Двор као позорница власти. Форма двора и идентитет власти монарха. Молитвени простор и сакрални идентитет владара. Дворски комплекс као слика идеалног устројства света. Дворски паркови – естетизација пејсажа. Процесије, ритуали, церемоније и свечаности у функцији репрезентације владајуће елите. Живот на двору - статусна и категоријална диференцијација дворјана. Опремање дворова и политика сакупљања.

IV ЗАКЉУЧЦИ

Српски дворови у контексту политичке историје модерне српске државе. Дворови у Србији и текући културни модели - од конака до палате. Српске владарске

резиденције као манифести општеважећих принципа дворске културе. Културни доприноси српских владара

Предложена структура текста, коју не треба разумети као фиксну и непроменљиву, представља окосницу питања и феномена којом ће се рад бавити. Даљим истраживањем, дубљом анализом и критичким самопреиспитивањем основних поставки, неминовно ће доћи до редефинисања и одређених промена у сагледавању и проблематизацији појединих тема, а самим тим и распореду поглавља. Основна идеја рада је да се на једном месту прикаже историјско-уметничка и архитектонско-урбанистичка генеза српских дворова владарских династија Обреновић и Карађорђевић и да се понуди једно виђење интерпретације њихове улоге и значаја у политичкој историји и визуелној култури Србије.

ЛИТЕРАТУРА:

J. Adamson (ed.), *The Princely Courts of Europe*, London 2000.

R.G. Asch, A.M. Birke (ed.), *Princes, Patronage and the Nobility. The Court at the Beginning of the Modern Age c. 1450-1650*. Oxford, 1991

Аноним, *Престолонаследников дворац*. Политика, бр. 2565, Београд 1911

Аноним, *Грађење дворца*, Дневни лист, бр. 134, 16. 5, XXIX, , Београд 1911

Аноним, *Нова краљевска палата у Београду*, Орао - велики илустровани календар за годину 1885, Нови Сад 1884.

Аноним, *Свечана дворана Старог двора*, Вардар - календар Кола српских сестара за преступну 1928. годину, Београд 1927.

Београд у деветнаестом веку из дела страних писаца, Београд 1967.

С.Љ. Белицки, *Албум Београда са кратким описом и планом*, Београд 1886.

С. Бјелановић, *Кроз славенске земље - успомене и биљешке с пута*, Задар 1897.

И. Борозан, Репрезентативна култура и политичка пропаганда. Споменик кнезу Милошу у Неготину, Београд 2006.

Ј. Вујић, Путешествије по Србији, Горњи Милановац 1999.

Б. Вујовић, Уметност обновљене Србије 1791-1848, Београд 1986.

Б. Вујовић, Београд у прошлости и садашњости, Београд 1994.

М. Гавриловић, Милош Обреновић I-III, Београд 1908-1912.

Б. Глигоријевић, Краљ Александар Карађорђевић. I У ратовима за национално ослобађање. II Српско – хрватски спор. III У европској политици, Београд 2002.

А. Дероко, *Један стари београдски ентеријер*, ГГБ I, Београд 1954, 215.

С. Димитријевић, Г. Гордић, Поздрав из Београда - Београд на старим разгледницама из збирке др Сергија Димитријевића, Београд 1987.

A.G. Dickens (ed.), *The Courts of Europe. Politics, Patronage and Royalty 1400-1800*, London 1977.

Љ. Димић, Културна политика Краљевине Југославије 1918 – 1941, I, II и III, Београд 1997.

Б. Дробњаковић, *Топола Карађорђева престоница*, Браство XX, Београд 1926.

Ј. Ђорђевић, Политичке светковине у светлости теорије политичке културе, Београд 1991.

Т. Ђорђевић, Из Србије кнеза Милоша. Културне прилике од 1815. до 1839. године, Београд 1922.

Т. Ђорђевић, Архивска грађа за насеља у Србији у време прве владе кнеза Милоша 1815-1839, Београд 1926.

Д. Ђурић-Замоло, Београд као оријентална варош по Турцима 1512-1867, Београд 1977.

Д. Ђурић-Замоло, *Део стваралаштва архитекте Стојана Тителбаха у Београду*, ЗЛУМС 16, Београд 1980, 315.

Д. Ђурић-Замоло, Градитељи Београда 1815-1914, Београд 1981.

Д. Ђурић-Замоло, *Најранији правни прописи из области архитектуре и урбанизма у Србији XIX века (1835-1865)*, Градска култура на Балкану (XV-XIX век), Београд 1988.

М. Екмечић, Стварање Југославије 1790-1918, Београд 1989.

N. Elias, *The Court Society*, New York 1983.

- N. Elias, *The History of Manners. The Civilizing Process*, Vol. 1, New York 1969.
- И. М. Здравковић, *Конаци кнез Милошеве Србије*, ГЕИ САН књ. 2-3, Београд 1953-54.
- Т. Ивановић, *Црква рођења Пресвете Богородице у Тополи* (рукопис мастер рада одбрањеног на Одељењу историје уметности Филозофског факултета у Београду), 2008.
- А. Ивић, *Из доба Карађорђа и сина му кнеза Александра*, Београд 1984.
- А. Игњатовић, *Југословенство у архитектури 1904-1941*, Београд 2007.
- C. S. Jaeger, *The Origins of Courtliness. Civilizing Trends and the Formation of Courtly Ideals 939-1210*. Philadelphia 1985.
- Ж. М. Јевремовић, *Историјске знаменитости Београда и Земуна*, Београд 1935.
- М. Јовановић, *Српско црквено градитељство и сликарство новијег доба*, Београд-Крагујевац 1987.
- М. Јовановић, *Историзам у уметности XIX века*, Саопштења XX-XXI, Београд 1988/1999.
- Н. Јовановић, *Двор кнеза Александра Карађорђевића* (рукопис мастер рада одбрањеног на Одељењу за историју Филозофског факултета у Београду), 2009.
- С. Јовановић, *Влада Милана Обреновића*, Београд 1927.
- С. Јовановић, *Влада Александра Обреновића I-II*, сабрана дела, књ. 7-8, Београд 1990.
- А. Кадијевић, *Један век тражења националног стила у српској архитектури - средина XIX - средина XX века*, Београд 1997.
- А. Кадијевић, *Естетика архитектуре академизма (XIX-XX век)*, Београд, 2005.
- Ф. Каниц, *Србија, земља и становништво од римског доба до краја XIX века I-II*, Београд 1985.
- П. Карађорђевић II, *Живот једног краља - мемоари Петра II Карађорђевића*, Београд 1990.
- В. Карић, *Србија - опис земље, народа и државе*, Београд 1887.
- Е. Н. Kantorowicz, *The King's Two Bodies*, Princeton 1997.
- Б. Којић, *Конак кнегиње Љубице*, Уметнички преглед бр. 4, Београд 1938, 118.
- Б. Којић, *Стара градска и сеоска архитектура у Србији*, Београд 1940.
- М. Коларић, *Ликовна култура Карађорђевог времена*, Историјски гласник 1-2, Београд 1951.

М. Коларић, *Грађевине и грађевинари Србије од 1790-1839. године*, ЗМПСУ 1, Београд 1959.

М. Коларић, *Класицизам код Срба, 1790-1848*, Београд 1965.

Р. Љушић, *Кнежевина Србија 1830-1839*, Београд 1986.

Р. Љушић, *Вожд Карађорђе*, Београд 2005.

Ђ. Магаршевић, *Путовање по Србији у 1827. години*, Београд 1983.

Б. Максимовић, *Урбанизам у Србији*, Београд 1938.

Н. Макуљевић, *Ефемерни спектакл у мултикултуралном Београду. Повратак Вучића и Петронијевића у Србију*, Београд у делима европских путписаца, Београд 2003, 169.

Н. Макуљевић, *Национална идеја и визуелна уметност у Србији XIX века. Систем европске и српске визуелне културе у служби нације*, Београд 2006.

Ђ. Мано-Зиси, *Отварање Музеја кнеза Павла у Београду*. Гласник историског друштва у Новом Саду, св. 24, књ. IX, св. 2, Београд 1936, 233.

А.Ђ. Маринковић, *Женидба краља Александра Карађорђевића*, Београд 2004.

Р. Марковић, *Питање престонице у Србији кнеза Милоша*, Београд 1938.

С. Марловић, *Трагање за изгубљеном целовитошћу дворског комплекса у Београду*, ГГБ ЛП, Београд 2005, 195.

Д. Медаковић, *Историзам у српској уметности XIX века*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, цв. 3-4, књ. 33, Београд 1967.

М. Ђ. Милићевић, *Кнез Милош у причама*, Београд 1891.

А. Митровић (ур.), *Историја српског народа VI, Од Берлинског конгреса до уједињења 1878 – 1918*, Београд 1983.

К. Митровић, *Топчидер – двор кнеза Милоша Обреновића*, Београд 2008.

С. В. Недић, *О неким питањима изворне архитектуре Новог двора*, Наслеђе III, Београд 2001.

С. В. Недић, *Из историје Старог двора*, Наслеђе II, Београд 1999, 11.

К. Ненадовић, *Живот и дела великог Ђорђа Петровића Кара-ђорђа*, Беч 1883.

М. Ненадовић, *Мемоари*, Београд 1951.

Б. Несторовић, Развој архитектуре Београда од кнеза Милоша до Првог светског рата 1815-1914, ГГБ I, Београд 1954, 159.

Б. Несторовић, *Преглед споменика културе у Србији XIX века*, Саопштења РЗСК X, Београд 1974.

Б. Несторовић, Архитектура Србије у XIX веку (рукопис), Архив САНУ, Историјска збирка 14410.

Н. Несторовић, Грађевине и архитекти у Београду прошлог столећа, Београд 1937.

Љ. Никић, *Из архитектонске делатности Александра Бугарског у Београду*, Урбанизам Београда 46, Београд 1978, 65.

М.М. Николић, Београд у доба кнеза Милоша, Београд 1954.

С. Новаковић, *Србија у години 1834: Писма грофа Боа ле Конта де Рињи министру иностраних дела у Паризу о тадашњем стању у Србији*, Споменик СКА XXIV, 1894.

В. Павловић-Лончарски, *Прилог проучавању дела архитекте Стојана Тителбаха у Београду*, Наслеђе II, Београд 1999, 25.

N. Pevsner, A History of Building Types, Princeton 1976.

О. Д. Пирх, Путовање по Србији у години 1829, Београд 1983.

П.Ј. Поповић, *Краљ Александар I - љубитељ архитектуре, уметности и технике уопште*, у: Југославија на техничком пољу 1919-1929, Загреб 1930.

М. Ротер-Благојевић, Архитектура грађевина јавних намена изграђених у Београду од 1830. до 1900. године, (рукопис магистарског рада одбрањеног на Архитектонском факултету 1994).

М. Roter-Blagojevic, *Basic Typology of the Public Buildings Presented on the Examples Built in Belgrade in Period Between 1830-1900*, Facta Universitatis, University of Nis, Vol 1 No 4, Nis 1997, 509.

Н. Симић, *Кнез Милош и српска уметност*, Гласник српске православне уметности I, Београд 1960.

М. В. Спасић, Први београдски двор Обреновића, Београд 2004.

Б. Стрика, *Карађорђева Топола*, Загреб 1925.

Б. Стојановић, *Путовања кроз историју и урбанизам Београда*, ГГБ XX, Београд 1973, 383.

С. Стојановић, Српски неимар, Београд 1912.

А. Столић, Н. Макуљевић (ур.), Приватни живот код Срба у XIX веку, Београд 2006.

М. Тимотијевић, Ефемерни спектакл за време друге владавине кнеза Милоша и Михаила Обреновића, Перистил XXXII, Загреб 1988/1989.

М. Тимотијевић, Рађање модерне приватности. Срби у Хабзбуршкој монархији од краја XVII до почетка XIX века, Београд 2006.

С. Тошева, Конкурс за Бели двор на Дедињу, ГГБ LXV-LXVI, Београд 1998/1999, 133.

F. Haskell, History and Its Images. Art and Interpretation of the Past. New Haven – London 1995.

С. Цветковић, Вила династије Обреновић у Смедереву, Смедерево 2008.

М. Целебџић, *Кнез Милош и српске власти према старинама и уметности у Србији 1815-1839*, Архивска грађа за историју Народног музеја књ.1, Београд 1969.

С. Шакота, Топола и Опленац, Топола 1971.

Ј., Шафарик, Ј. Дурковић-Јакшић, М., Трипковић, (ур.) *Известије о путовању по Србији 1846.године*. Ваљево 1993.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИСТОРИЈУ УМЕТНОСТИ

Предмет:

Извештај Комисије о предлогу теме докторског рада Тијане Борић

На редовној седници Одељења за историју уметности Филозофског факултета у Београду, одржаној 10.12.2009, изабрани смо у Комисију за оцену предлога теме докторског рада кандидата Тијане Борић, под насловом *Дворови династија Обреновић и Карађорђевић у Србији*. Након што смо се упознали са биографијом, библиографијом и другом обавезном пратећом документацијом коју је кандидат поднео, нарочито образложем – које представља функционално полазиште за даљи истраживачки рад, који ће, судећи по најављеној динамици, умногоме имати вишедисциплинарни карактер – слободни смо да изнесемо следеће мишљење:

Дворови двеју поменутих династија, грађених током 19. и у првим деценијама 20. века, у домаћој историографској пракси нису темељито, ни целовито типолошки проучавани. Потпунију историјско-уметничку монографску елаборацију тек недавно је добио Милошев дворски комплекс у Топчидеру. Остала дворска здања, намењена сталном или повременом боравку представника владајућих династија, изграђена диљем Србије, парцијално су истражена и коментарисана. Исто важи и за већи број њихових задужбина у које су такође инвестирали знатна средства.

Квантитативно посматране, владарске резиденције Обреновића су предњачиле током претпрошлог, док су објекти за Карађорђевиће доминирали у првој половини прошлог столећа. Њихова репрезентативна идеолошка, политичка, економска и архитектонско-урбанистичка функција неједнако је разматрана у нашој културној историографији. Конструктивни, функционални, типолошки и симболички аспекти њихове архитектуре, сем у случају топчидерског комплекса, нису систематски истражени, а ни евалуирани. Ни неопходна поређења са сличним типом објеката, грађеним у монархијама блиског и даљег окружења, нису у довољној мери развијена.

Имајући у виду наведене чињенице, мишљења смо да ће будуће истраживање колегинице Борић, структурирано према образложеном програму рада, пружити потпуније светло на архитектуру и друштвену функцију дворских комплекса. Проучавањем релевантне доступне архивске, музејске, хемеротечке и фототечке грађе, као и документације из приватних збирки, уз анализе објеката на терену, кандидаткиња ће оформити адекватан фонд података, неопходан за темељиту валоризацију тог специфичног корпуса. Познајући њен досадашњи методолошки приступ, исказан кроз више запажених монографских радова, претпостављамо да ће и овај, до сада најкрупнији научно-истраживачки задатак, функционално реализовати.

Предмет истраживања колегинице Борић биће различити примарни и секундарни историјски извори, релевантни за задату тему. Међу њима предњаче сачувани архитектонски пројекти и објекти дворског типа, намењени за представнике две владајуће српске династије. Реч је о низу грађевина и урбанистичких целина смештених на више локација у Београду и Крагујевцу, као и у другим, мањим местима Србије, где су грађене луксузне виле, ловишта и летњиковци. Дело су водећих неимара, а потом и архитеката Кнежевине и Краљевине Србије, а од 1918. и Краљевине СХС/Југославије. Значај претходних историографских истраживања, као и предузетих мера заштите, такође ће бити предмет ауторкине пажње.

Циљ рада је да се утврди прецизно ауторство градитеља дворских здања, установи њихова јасна хронолошка периодизација, осветле потенцијални узорци, као и слојевите идеолошко-естетске импликације њихове архитектонске концепције. Пажња ће бити поклоњена и друштвеној рецепцији дворских зграда, као симболичких и урбанистичких репера градова у којима су подизане.

Сврха рада је да се применом методолошки утемељених опсервација и компарацијом са истородним појавама изван наше средине, у домаћем окружењу истакне значај овог типа и евалуирају његови уметнички донети, укључујући и многоструке друштвене конотације.

Основне хипотезе се односе на чињенице да је тај тип објеката у нас амбициозно развијан, због чега је важно успоставити његову прецизну периодизацију и слојевиту морфолошко-структуралну евалуацију. Реторички потенцијал тог типа архитектуре такође би требало темељито измерити и сагледати у контексту ширих развојних токова дворског градитељства у Европи.

Метод истраживања, тумачења и вредновања, предвиђен током рада на одабраној теми, усаглашен је са провереним искуствима и тенденцијама савремене

научне историографије. Кандидаткиња је њиме већ успешно овладавала, што се огледа у оценама на докторским студијама, као и у квалитету објављених радова и реферата изложених на научним конференцијама. Након сакупљања свих доступних релевантних извора и њихове критичке обраде, материјал се излаже у виду историографског наратива о грађевинама, њиховим наручиоцима и градитељима, протканог плодним моделистичким и компаративним запажањима, утемељеним тезама и одрживим хипотезама.

Сматрајући тему докторске дисертације Тијане Борић утемељеном и вишеструко корисном за продубљивање сазнања о карактеру дворског неимарства у новијој српској историји, предложено Вам њено усвајање.

у Београду 5. 3. 2010.

комисија:

др Мирослав Тимотијевић,
редовни професор Филозофског факултета у
Београду

др Ненад Макуљевић
ванредни професор Филозофског факултета у
Београду

др Саша Брајовић
доцент Филозофског факултета у Београду